

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Haridus- ja Noorteamet
harno@harno.ee
Lõõtsa tn 4
Tallinn
11415, Harju maakond

06.08.2025 nr 11.3-1/25/3770

OTSUS

finantskorrektsiooni tegemise kohta

Riigi Tugiteenuste Keskus (registrikood: 70007340; edaspidi *rakendusüksus*) teeb meetme „Hariduse, ühiskonna ja tööturu seosed“ tegevuse „Õppurite õpivalikute suunamine kutse- ja kõrghariduses – Inseneriakadeemia ja IT Akadeemia” raames otsuse Haridus- ja Noorteameti (edaspidi *toetuse saaja*) toetuse andmise tingimuste „IT akadeemia ja inseneriakadeemia arendamine kutse-, üld- ja huvihariduses“ (projekti nr 2021-2027.4.04.24-0004) osas.

Rakendusüksus tuvastas projekti kulude kontrollimise käigus, et toetuse saaja on kajastanud projektis abikõlbmatuid kulusid, mistõttu kohaldab rakendusüksus antud rikkumisega seotud kulude osas finantskorrektsiooni ning loeb abikõlbmatuks kuluks **766,15** eurot.

Otsuse tegemise aluseks on perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS*) § 28 ja § 29 lg 3, Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määruse nr 55 „Perioodi 2021– 2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ÜM2022*) § 15 lg 1 punkt 1 ja lõige 2, § 22, § 34 lg 1 punkt 1, § 37 lg 4, haridus- ja teadusministri 29.12.2023 käskkiri nr 1.1-2/23/369 „Toetuse andmise tingimuste kehtestamine tegevuse „IT akadeemia ja inseneriakadeemia arendamine kutse-, üld- ja huvihariduses“ elluviimiseks“ (edaspidi *TAT*) punkt 10.1, samuti antud projekti raames esitatud kuludokumendid (edaspidi *KD*) ja toetuse saajaga peetud kirjavahetus.

- 1. Toetuse saaja partner on põhitööaja raames teostatud projekti tööülesannete läbiviimist lugenud ületunnitööks ja maksnud tööde teostamise eest 1,5 kordset tunnitasu.**

1.1 Rikkumise asjaolud

Toetuse saaja partner Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool (edaspidi *partner*) on sõlminud oma töötajatega A.L ja E.P kokkulepped (töölepingu lisad) täiendavate tööülesannete täitmiseks Inseneriakadeemia tegevuste elluviimiseks. Töötajad A. L ja E. P töötavad Tallinna Lasnamäe Mehaanikakoolis täistööajaga (40 tundi nädalas). Töötajatega 19.06.2024 sõlmitud kokkulepete kohaselt täidavad töötajad täiendavate, ajutiste tööülesannetena Inseneriakadeemia raames Haridus- ja Noorteametiga sõlmitud partnerluslepingu nr 11.7-2/24/9 täitmisega seotud ülesandeid, mille täitmine toimub pooltevahelise suulise kokkuleppe kohaselt alates 02. jaanuarist

2024. Kokkulepped kehtivad kuni partnerluslepingu lõppemiseni või töölepingu tingimuste muutumiseni. Vastavalt kokkuleppe punktile 1.3 kohustub töötaja Inseneriakadeemia projekti heaks tehtud töö mahtu ja sisu kajastama tööajatabelis ning punkti 1.4 kohaselt hüvitab tööandja töötajale ületunnitöö kehtiva seadusandluse kohaselt, kui ületunnitöö tekib seoses projekti heaks töötamisega. Seega töötajatega sõlmitud kokkulepete kohaselt on tööandja arvestanud, et täiendavat tööd tehakse eeldatavalt täistööajal (põhitööajal), mistõttu on abikõlblik projektiga seotud töö, mis on tehtud, kas täistööajal või ületunnitööna. Kui seoses projekti heaks töötamisega tekib ületunnitöö, siis hüvitab tööandja töötajale ületunnitöö kehtiva seadusandluse kohaselt.

Töötajad A.L ja E.P on teostanud perioodil 02.01-20.06.2024 täiendavaid projektiga seotud ülesandeid, mis on tasustatud 1,5 kordse tunnitasu määra alusel. Vastavalt Tallinna Lasnamäe Mehaanikakooli direktori 20.06.2024 käskkirjale „Ühekordne lisatasu maksmine nr G2J0-3-17/23/67“ on makstud lisatasu töötajale A.L 80 tunni eest ja töötajale E.P 91 tunni eest.

Kontrolli tulemusena tuvastas rakendusüksus, et ületunnitöö tasu on makstud töötajatele ka põhitööajal tehtud projekti tundide eest ehk töötajale on makstud projektiga seotud töötundide eest 1,5 kordse ületunnitöö tasu määra alusel ka tundide eest, mis on tehtud oma põhitöö aja raames. Seega ei ole töötajale A.L ja E.P makstud lisatasuna makstud tasu täies ulatuses abikõlblik.

1.2 Toetuse saaja partneri selgitused

Partner selgitas 25.03.2025 järgmist: „05.01.2024 soovis Haridus- ja Teadusministeerium kooli esindajate nimesid, kes täidavad programmi juhtkomisjoni põhiliikme, juhtkomisjoni asendusliikme ja projekti juhi/kontaktisiku ülesandeid. Ainsad, kes olid nõus projekti eest vedama, olid A.L ja E.P, sealjuures küsimata, mida selle eest saab. Töökoormuse kasv ja ületundide vajadus hakkasid selguma aja ja projekti edenedes. Projekti käivitamise esimene aasta oli pingeline algusest lõpuni, äärmiselt töömahukas./.../ Tegevuste ajasurve oli suur, tegemist vajasid senine põhitöö ja ülesanded Insa projektis. Insa saabumisega suurenes hüppeliselt e-kirjade, koosolekute, seminaride, juhendite jne maht, mis enamjaolt toimusid ja toimuvad tööpäeva sees. Kui Insa ülesanded said ja saavad täietud tavalise tööpäeva sees, siis põhitöö tegevused tuli teha pärast tööpäeva ametlikku lõppu või nädalavahetusel./.../ Tööpäeva ja töönädala planeerimisel reastame tegevused vastavalt tähtaegadele ja töö sisule, hinnates, kas töö eeldab koostööd teiste isikutega, sel juhul tuleb planeerida tööpäeva sisse./.../ Teie tähelepanekutes sisalduv hinnang, et täiendavad tööülesanded on täidetud tööaja sees ja põhjendamatult saadud kõrgemat töötasu, on meile arusaamatu ja ebaõiglane. Oleme esitanud nõuetekohased tööajatabelid, milles on märgitud tööd, oleme tööajas kinni pidanud kuni 48 tunnisest tööajanormist neljakuulise arvestusperioodi kohta, tööülesande sisu on tõendatud tööajatabelites. /.../ Töölepingu lisas on kokku lepitud täiendavad tööülesanded 02. jaanuarist 2024 kuni partnerluslepingu lõppemiseni. Töölepingu lisas on tööandja nõudnud, et töötaja peab pidama tööajaarvestust projekti nõuetele vastavas tööajatabelis. Tööandja ei ole töölepingu lisas nõudnud ületunnitöö tegemist TLS § 44 lg 4 järgi. Töölepingu lisas on nimetatud, et juhul kui projekti heaks töötamisega tekivad ületunnid, siis need tööandja hüvitab kehtiva seadusandluse kohaselt. Seega on tööandja ette näinud ja töötaja nõustunud, et ületunnitööd võib esineda, mis on kooskõlas TSL § 44 lõikega 1, sealhulgas on pooled mõistnud, et ületunnitöö hüvitamine võib olla vaba aja andmisega või ületunnitöö tasuga. Paraku 2024. aastal ei olnud mõeldav vaba aja andmine töökoormuse tõttu ning pooled on pidanud õiglaseks projektist tulenevat lisatöö hüvitamist rahas kooskõlas projekti tingimustega. Tööandja on töölepingu lisas töötajat hoiatanud, et töötaja peab hindama eelolevat töökoormust, pidama silmas 48 töötunni piirangut seitsmepäevase ajavahemiku kohta ja teavitama tööandjat eesootavast tõenäoliselt ebamõistlikuks kujunevast töökoormusest. Kehtestatud kokkulepe on seadusega lubatud ning töötajad on võtnud endale kohustuse täitsa kokkulepitud tööülesandeid. TLS § 5 lg 1 p 7 kohaselt on tööaeg aeg, mil töötaja täidab kokkulepitud tööülesandeid. Tööde planeerimisel kasutame rakenduses outlook Insa kuupäevaliste ja kellaajaliste tegevuste kajastamist ning ebamõistlikult suureks ähvardava koormuse korral jagame osalemised või loobume mõnest tegevusest. Igal juhul kehtis põhimõte, et Insa tegevuste tegemisel tavapäraselt

tööajal tuleb põhitöö ülesandeid täita muul ajal. Nii olemegi töötanud. Pikaajaliselt suure töökoormusega töötavate töötajate tööülesanded peab tööandja ümber vaatama ja palkama täiendavat tööjõudu. Ka sellega oleme tegelenud, sest pole soovinud ette näha jätkuvalt suurt ületunnitöö mahtu. Paraku tööturul pole suurt valikut pädevaid isikuid, keda palgata meie kooli spetsiifika kohaseid õppekavasid koostama ja kutsehariduse projekte asjatundlikult eest vedama. /.../ 2024. aasta märtsis värbasime kutseõpetajaid metallivaldkonda, autovaldkonda, automaatika erialale, inseneeria valdkonna juhi ametikohale, õnnestus palgata kaks kutseõpetajat. Inseneeriavaldkonna juhi valikul ebaõnnestusime.“.

Täiendavalt selgitas partner 17.04.2025 saadetud kirjas, et ületunnitöö on ettenägematu töö vaid sel juhul, kui tööandja nõuab selle tegemist. Partner juhib tähelepanu asjaolule, et TLS § 44 lubab tööandjal nõuda ületunni töö tegemist ja et nõudmine ja kokkulepe on töösuhetes kaks täiesti erinevat praktikat. Seadusest tulenevast ületunnitöö piirangust on kool ja tööandja kinni pidanud. Partner leiab, et lähenemine ületunnitöö arvestamisele päeva tööde sisu järgi on vastuolus ületunnitöö ja summeeritud tööaja arvestamise põhimõtetega ja kehtiva õigusega, selgitades veel järgmist: „Töötaja planeerib tööpäeva lähtuvalt tegemist vajavatest töödest. Kui lisatööd on vaja teha põhitöö ajal, näiteks lisatöö koosolek kestab 10 – 16, siis teeb töötaja põhitööd 16 – 22ni või nädalavahetusel, sest põhitöö peab tehtud saama. Töötaja motivatsioon töötada isikliku aja arvelt lähtub tööandjaga vaba tahte alusel sõlmitud kokkuleppest ja teadmisest, et tehtud töö hüvitatakse õiguspäraselt. Tööandja tegutseb heas usus, et antud juhul projektiga võetud kohustused ja põhitöö ülesanded saavad täidetud.“. Partner leiab, et ületunnitöö on antud juhul poolte kokkuleppel töötamine üle tööajanormi. Koos ületundidega ei tohi töötaja tööaeg ületada keskmiselt 48 tundi ning erandkorras poolte kokkuleppel 52 tundi seitsmepäevase ajavahemiku kohta kuni neljakuulise ajavahemiku jooksul. Mis kell ja millist tööd töötaja teeb, ei oma asjas tähtsust.

Partner selgitas 05.05.2025 kirjas, et töötajad on töötanud ja tööandja on tasustanud ületunnitöö tasuga heas usus ja teadmisest, et projekti heaks töötamisega kaasnevad personalikulud hüvitatakse. Töötajad, lisaks projekti raames tehtavale tööle, täidavad ka muid tööülesandeid ja on tõendanud tehtud töö osakaalu tööajast igakuises tööajatabelis, millest nähtub projektiga seotuse määr kogu tööajast ja seega ka töötasust. Partneri selgituse kohaselt on ta lähtunud projekti 10.01.2024 infotunnis koolidele esitatud RTK juhisest ja ühendmäärusest.

Partner esitas 23.05.2025 töötajate A.L ja E.P ületundide arvestuse aluseks olevad dokumendid (lisatasu maksmise käskkirjad, palgateatised, koondaruanded) ning teatas, et jääb eriarvamusele töölepinguseaduse tõlgenduse osas (eelkõige näiteks, kui projekti heaks tehtav töö, näiteks Insa koosolek kell 10 - 14, siis ei saa täita samal ajal neli tundi põhitööd, tekib ületunnitöö projekti tööst tingituna, tööaja arvestust peeti summeeritult; ületunnitööd on tehtud poolte kokkuleppel, ületunnitöö võib olla ette planeeritud, tööajaarvestus on nõuetekohaselt tööajatabelites kajastatud). Partner nõustub sellega, et ületunnitöö tegemine ei peaks kestma pikaajaliselt, kuna nii võib saada kahju töötaja vaimne ja füüsiline tervis.

1.3 Rakendusüksuse seisukoht ja õiguslik põhjendus

Rakendusüksuse hinnangul ei muuda toetuse saaja partneri selgitused käesoleva rikkumise asjaolusid ega järeldusi ning ei anna alust finantskorrektsioonist loobumiseks.

TAT punkt 10.1 kohaselt on abikõlblikud kulud TAT tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis vastavad ÜM2022 §-s 15 ning TAT-is sätestatud tingimustele. ÜM2022 § 15 lõike 1 kohaselt on kulu muuhulgas abikõlblik, kui see on põhjendatud ning lõike 2 kohaselt on kulu põhjendatud, kui kulu on sobiv, vajalik ja tõhus toetuse andmise tingimuste õigusaktis ette nähtud tulemuse saavutamiseks ning see tekib toetuse andmise tingimuste õigusaktis nimetatud toetatavate tegevuste käigus.

ÜM2022 § 16 lg 1 punkti 1 kohaselt on abikõlblik palk proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga ning lõike 2 alusel kui palk hüvitatakse tegelike kulude alusel ja töötaja täidab lisaks projekti raames tehtavale tööle samas asutuses ka muid tööülesandeid, arvestatakse lõike 1 punktide 1 ja 2 kohast projekti heaks töötatud aega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 art 55 lõikele 5 või lisa 1 „Tööajatabeli näidis“ andmete kohaselt. Vastavalt ÜM2022 seletuskirjale peab toetuse saaja tõendama töö seotust projektiga ehk projekti heaks tehtud töö osakaalu kogu tööajast, mida võib teha tööajatabeli vormis (tööajatabeli näidis on ühendmääruse lisa) või muus dokumendis. Antud juhul on tehtud see tööajatabelina. Seega saab rakendusüksus lugeda abikõlblikuks vaid seda kulu, mis on seotud tööajatabelis projektiga.

Töölepingu seaduse § 44 lõike 4 kohaselt võib tööandja töötajalt vastavalt hea usu põhimõttele nõuda ületunnitöö tegemist tööandja ettevõtte või tegevusega seotud ettenägematute asjaolude tõttu, eelkõige kahju tekkimise ärahoidmiseks. Seega ületunnitöö on pigem erandlik ja on ettenägematu töö ja seda ei saa planeerida pikaks perioodiks ette.

Käesoleval juhul on töötajatega A.L ja E.P sõlmitud töölepingu lisad (kokkulepped) projektiga seotud täiendavate tööülesannete täitmiseks pikemaks perioodiks, sealjuures on arvestatud, et juhul kui ületunnitöö tekib seoses projekti heaks töötamisega, tasustatakse see vastavalt kehtivale seadusandlusele. Seega sõlmitud kokkulepete kohaselt tasustatakse ületunnitöö tasu määraga vaid neid projektiga seotud töötunde, mis on tekkinud väljaspool põhitöö aega.

Rakendusüksuse hinnangul ei ole tööandja töölepingu lisades (kokkulepetes) nõudnud ületunnitöö tegemist TLS § 44 lg 4 järgi. Töölepingute lisades on nimetatud, et juhul kui projekti heaks töötamisega tekivad ületunnid, siis tööandja hüvitab need kehtiva seadusandluse kohaselt. Tööandja on ette näinud ja töötaja nõustunud, et ületunnitööd võib esineda, mis on kooskõlas TSL § 44 lõikega 1, sealhulgas on pooled mõistnud, et ületunnitöö hüvitamine võib olla vaba aja andmise või ületunnitöö tasuga.

Töötajad A.L ja E.P on esitanud tööajatabelid, millest nähtub, millal on töötajad mingit tööd teinud. Rakendusüksus ei saa lugeda abikõlblikuks projekti heaks tehtud 1,5 kordset töötasu, kui tööajatabelist nähtub, et need on tehtud täistööajal ja põhitöö on tehtud väljaspool täistööaega. Vaidlust ei ole asjaolus, kas ületund on toimunud või mitte, vaid kulu abikõlblikkuses, kuivõrd projekti raames hüvitatakse vaid projekti tegevustega seotud kulud. Abikõlblikuks ei saa lugeda ületunde, kui tööajatabelist nähtub, et ületund on tekkinud töötaja põhitöö raames, mitte seoses projektiga. Seega projektitööd, mis on tehtud põhitöö aja raames, tehti põhitöö hinnaga ja nende eest on põhjendatud maksta 1,0 kordse tunnitasu määraga.

Eelnevast tulenevalt on rakendusüksus seisukohal, et põhitöö aja raames teostatud projektitöö tundide eest on abikõlblik 1,0 tunnitasu määra alusel makstud tasu. Kuivõrd töötajale A.L ja E.P on makstud lisatasu 1,5 kordse tunnitasu määra alusel, siis ei ole makstud lisatasu täies ulatuses abikõlblik.

Rakendusüksus leiab, et töötajatele A.L ja E.P ei ole perioodil 01.04-20.06.2024 põhjendatud projektiga seotud tööde eest maksta 1,5 kordset tunnitasu järgmiselt:

- A. L tööajatabelis mai 2024 kajastatud 30st projektitunnist 8 tunni eest (tehtud põhitööaja sees). Hüvitamiseks esitati lisatasu 80 tunni eest koos maksudega 2973,57 eurot (brutotasu 2222,40 eurot; KD 414), 1,5 kordse tunnitasu määraga 27,78 eurot. Põhitööaja sees tehtud 8 tunni brutotasu on 148,16 eurot, kuid nende eest on makstud kokku 222,24 eurot (bruto) ehk 74,08 euro võrra rohkem (1,0 kordne tunnitasu määr on 18,52 eurot). Seega abikõlbmatu lisatasu on 99,12 eurot (sh maksud);
- E. Pukk esitatud tööajatabelite järgi on põhitööaja sees tehtud aprillis 2024 kajastatud 24st projektitunnist 4 tundi, mais 2024 kajastatud 39st tunnist 31 tundi ja juunis 2024 kajastatud 28st tunnist 12. Seega ei ole 47 tunni osas põhjendatud 1,5 kordne tunnitasu. Esitatud lisatasu 91 tunni eest koos maksudega on 3582,12 eurot (brutotasu 2677,22 eurot; KD 415),

1,5 kordne tunnitasu määraga 29,42 eurot. Põhitööaja sees tehtud 47 tunni brutotasu on 921,67 eurot, kuid nende eest on makstud kokku 1382,74 eurot (bruto) ehk 461,07 euro võrra rohkem (1,0 kordne tunnitasu määr on 19,61 eurot). Seega on abikõlbmatu lisatasu 616,91 eurot (sh maksud).

Eeltoodust tulenevalt on toetuse saajale hüvitatud abikõlbmatuid kulusid kokku summas 716,03 eurot (99,12+616,91).

1.4 Finantskorrektsiooni summa ja projekti eelarve vähendamine

ÜM2022 § 34 lg 1 punkti 1 kohaselt teeb rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse, kui kulu ei ole abikõlblik.

Perioodil 02.01-20.06.2024 teostatud töötjate A.L ja E.P lisatasud on kajastatud ja välja makstud tegevuse 4.2.2 „Inseneeria valdkonna arendustegevused kutsehariduses“ raames kokku summas KD-des nr 414 ja 415 kokku summas 6555,69 eurot. Toetuse saaja on kajastanud töötjate A.L ja E.P lisatasusid 716,03 euro võrra suuremas summas, kui on abikõlblik.

Lisaks on toetuse saajale hüvitatud otsestest personalikuludest ühtse määra alusel 7% kaudseid kulusid kokku summas 458,90 eurot, millest loeb rakendusüksus abikõlbmatuks 50,12 eurot (7% 716,03st). Seega on abikõlbmatu summa kokku **766,15 eurot** (716,03+50,12), millest toetus on 766,15 eurot.

ÜSS § 29 lõike 3 kohaselt võib tagasimaksmisele kuuluva toetuse tasaarveldada sama projekti raames väljamaksmisele kuuluva toetusega. Eeltoodust tulenevalt tasaarveldab rakendusüksus toetuse saajale järgnevat väljamakstavat toetuse summat ehk vähendab seda tagasimakstava 766,15 euro võrra.

ÜM2022 § 37 lõike 3 kohaselt vähendatakse finantskorrektsiooni otsuse tegemisel toetust ning omafinantseeringut vastavalt makse tegemise ajal kehtivale toetuse proportsioonile. ÜM2022 § 37 lõike 4 alusel vähendab rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse alusel toetuse andmise tingimuste käskkirjaga kinnitatud abikõlblike kulude eelarvet.

2. Toetuse saaja ärakuulamisõiguse tagamine

Tulenevalt ÜSS § 13 lg 2 punktist 3 annab rakendusüksus enne finantskorrektsiooni otsuse tegemist võimaluse toetuse saajal esitada oma seisukohad. Rakendusüksus edastas 14.07.2025 toetuse saajale finantskorrektsiooni otsuse eelnõu, paludes esitada omapoolne seisukoht antud otsuse kohta hiljemalt 28.07.2025. Toetuse saaja vastas 29.07.2025, et tal ei ole finantskorrektsiooni otsuse eelnõu osas kommentaare.

3. Otsuse resolutsioon

Võttes arvesse eelkirjeldatud asjaolud ja põhjendused ning tuginedes käesolevas otsuses väljatoodud õiguslikele alustele, rakendusüksus

otsustab:

1. lugeda projekti „IT akadeemia ja inseneriakadeemia arendamine kutse-, üld- ja huvihariduses“ raames abikõlbmatuks kuluks **766,15 eurot**, millest toetus moodustab 100%;
2. nõuda toetuse saajalt tagasi KD-s nr 414 ja nr 415 alusel väljamakstud toetus summas **766,15 eurot**;

3. tasaarveldada käesoleva otsuse resolutsiooni punkti 2 alusel tagasinõutav summa menetluses olevate kuludokumentide arvelt, vähendades täiendavalt väljamakstavat toetust 766,15 euro võrra;
4. teha rakendusasutusele ettepanek vähendada projekti tegevuse 4.2.2 „Inseneeria valdkonna arendustegevused kutsehariduses“ summas 716,03 eurot ja tegevuse 9 „Ühtse määra alusel kulu (Otsene kulu 7%)“ eelarvet summas 50,12 eurot.

Otsuse peale on õigus esitada ÜSS § 31 lg 1, § 32 lg 3 ja haldusmenetluse seaduse § 75 kohaselt vaie rakendusüksusele 30 päeva jooksul, arvates päevast, mil isik sai või oleks pidanud otsusest teada saama.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Sams
toetuste rakendamise osakonna juhataja

Koostaja: Liivika Põder
5917 7036
Liivika.Poder@rtk.ee